

7 **debatt**
—Arrogant
av Boye
Hansen

30 **folk**
Supersprek
93-åring

32 **byen**
40 års
parklek

kultur & folk

LØRDAG

2. juli 2011
BERGENS TIDENDE

GATEKUNST FOR ALLE PENGENE

Ingen vet hva
gatekunstneren Eine
vil finne på når han
mandag går løs på
NHH. Og det stopper
ikke der. >>>>>>

TIL BERGEN: Britiske Eine har jobbet tett med graffitikunstneren Banksy i London. Mandag begynner han på NHH. FOTO: BUTTERFLY

Vi ønsker alle våre forbindelser
en riktig fin sommer

Garuda
Rekruttering & Rådgivning

NYFRELST: – Gatekunst er vår tids mest ekspansive kunstuttrykk. For oss er det viktig å ta tidsånden på alvor, sier Ole Hope, administrerende direktør ved NHH. ARKIVFOTO: GJOSKE STARK

NÅR SPRAYBOKS MØTER BLÅDRESS

Internasjonalt kjente gatekunstnere har fått drømmejobben i Bergen. Å kritisere kapitalismen alt de vil – på NHHs egne vegger.

BODIL GARVIK
bodil.garvik@bt.no

Det er duket for visuelle overraskelser og mulige kulturkraj på NHH utover, når gatekunsten inntar skolen. I forbindelse med skolens 75-årsjubileum i høst er nemlig seks internasjonalt kjente gatekunstnere fra flere land invitert til å boltre seg på seks-syv av skolens hittil så nakne vegger.

Allerede mandag kommer den første kunstneren til Bergen for å begynne arbeidet; Ben Eine fra London. Han får to vegger – en inne og en ute. De fem andre kunstnerne vil skolen holde hemmelig enn så lenge – i god gatekunstnerånd.

Eliteinstitusjon

Tittelen på kunstprosjektet er «_____capitalism», og det handler om å finne ut hva som skjer når man kobler en akademisk eliteinstitusjon som NHH med den antiautoritære gatekunstbevegelsen.

Stipendiat Eirik Sjøholm Knudsen ved Institutt for strategi og ledelse har utviklet prosjektet, med rådgiver Kristin Risvand Mo på lag, og NHHs administrerende direktør Ole Hope som øverste ansvarlig.

Tett samarbeid med gatekunstfestivalen i Stavanger, NUART, har vært

avgjørende for å få dette til.

–Det er NUARTs fortjeneste at vi har kunnet velge kunstnere på øverste hylle, sier Sjøholm Knudsen, som har fulgt gatekunstscenen i mange år.

Oversett kritikk

–Hvorfor gatekunst på NHH?

–Gatekunst har tradisjon på å være antiautoritær, systemkritisk; på å diskutere de store spørsmålene relatert til kapitalisme, økonomisk liberalisme og storpolitikk. Det som har vært problemet til gatekunstnere er at budskapet deres som oftest blir oversett av eliten som kritikken har vært rettet mot. Jeg tror det er fordi kritikken har vært for lite nyansert. Det er altså dette NHH vil gjøre noe med, sier Sjøholm Knudsen.

–NHH, en sentral aktør i norsk økonomi gjennom deltakelse i samfunnsdebatten og utdanning av fremtidens ledere innen næringsliv og politikk, utfordrer nå disse gatekunstnerne til å ta kommentarene sine til et høyere intellektuelt nivå. Det pirrer nok også disse kunstnerne at de får lov til å kommentere kapitalismen nettopp på NHH. For å få den mest interessante debatten har vi derfor valgt kunstnere som er

I AKSJON: Ben Eine ble i 2008 kåret til en av Londons seks beste gatekunstnere av magasinet *Time Out*. Da den britiske statsministeren David Cameron besøkte Barack Obama i 2010, ga han presidenten et Eine-maleri i gave. FOTO: BUTTERFLY

FØRST UT: Ben Eine fra London er første gat

kjent for sin intellektuelle brodd.

Møtes i debatt

For debatt vil det bli, også formelt. Gatekunstprosjektet vil kulminere 6. september med en debatt der representanter for gatekunstnere møter noen av NHHs fremste professorer innen økonomi, samt næringslivsfolk. Kapitalister, altså.

– I og med at gatekunstnerne skal debattere med noen av NHHs skarpeste hjerner, må de ta debatten til nye høyder.

–Hva tror du vil komme ut av det?

–Jeg tror det vil komme mye positivt og interessant ut av det. Det er jo veldig spennig av NHH å la seg utfordre av gatekunstens skarpeste tunger. Spørsmålet er jo om gatekunsten har en rolle i debatten om kapitalismen, slik den har vært de siste årene, sier Sjøholm Knudsen.

Nyanser i kapitalismen

Den åpne tittelen på kunstprosjektet – «_____capitalism» – er ikke tilfeldig valgt, sier han:

– Det er veldig uklart hva som skal stå foran «capitalism». Love? Hate? Ingen vet. At verken gatekunstnerne eller NHH-økonomene vil gi et entydig svar på dette, viser at kapitalisme ikke bare er

bt.no/bergenpuls: Les mer om kulturnyheter, film, musikk, litteratur, spill, tv, scene og utstilling

– Et enormt progressivt steg for NHH

NUART-leder Martyn Reed mener at NHH er perfekt for gatekunst.

– Først tenkte jeg at dette var en forferdelig dårlig idé. Men så tenkte jeg at dette gir jo adgang til løvens hule, og det er bra. Gatekunsten har jo en lang tradisjon for politisk ladede kommentarer om kapitalisme, globalisering og slike ting, sier Martyn Reed, mangeårig primus motor for gatekunsten i Stavanger og leder av gatekunstfestivalen NUART.

Etter å ha innledet samarbeidet med NHH om graffiti-prosjektet, mener han nå at mye spennende kan komme ut av ideen.

Politisert generasjon

– Dette er virkelig positivt, og et enormt progressivt steg for NHH. Det er også en fin sjanse for gatekunstnerne, som ofte tenker litt i svart-hvitt. Jeg tror begge sider kan lære noe av hverandre, i stedet for å kjeft på hverandre. Noe slikt har aldri vært prøvd før – dette er miljøer som vanligvis aldri møtes, sier Martyn Reed.

At samfunnskritisk gatekunst nå kommer inn i varmen på et sted som NHH, ser han som et resultat av en ny tidsånd.

– Spesielt nå i post-Bush-perioden ser vi en generasjon som er politisert på en måte vi ikke har hatt på tyve år. Jeg ser et stort generasjonsskifte nå.

– Skikkelig funky

– Og både gatekunstnerne og andre har godt av å bli minnet på hvordan økonomi fungerer, mener han:

– Sytti prosent av livene våre er basert på økonomiske transaksjoner. Jeg tror ikke folk er klar over hvor stor effekt økonomi har i våre liv. Det vil bli interessant når gatekunstnerne setter seg ned og diskuterer disse tingene.

Reed tror også at gatekunstprosjektet kan endre NHHs image.

– Vanligvis tenker man bare kapitalisme når man tenker på en slik skole. Man tenker ikke på handel og alt annet den faktisk representerer. Det ville vært hyggelig hvis noen nå tenker at denne skolen er skikkelig funky!

ekunstner ut på NHHs vegger. Han er kjent for sin bruk av alfabetet i verkene sine, deriblant disse veggene i London.

FOTO: BUTTERFLY

dårlig eller bare god. Det er disse nyansene vi vil diskutere.

Ole Hope, administrerende direktør ved skolen og leder av gatekunstprosjektet, begrunner valget av kunstform slik:

– Vi har et behov for å vise hva vi har vært, hva vi er og hva vi skal bli. Vi tenker ekspansivt og moderne i forhold til hvilken type kunst vi vil presentere. Gatekunst er vår tids mest ekspansive kunstuttrykk. For oss er det viktig å ta tidsånden på alvor.

Kritiske tanker

Hope er ikke enig i at NHH representerer «fienden» for gatekunst-

skulturen.

– For oss er det ekstremt viktig at NHH ikke forsvarer det ene eller det andre. Vi forsvarer den frie, kloke og kritiske tanken. Vi skal ikke være kapitalismens portvokter, selv om vi jo utdanner kandidater som tidvis jobber i kapitalismens tjeneste. Det er viktig for oss å komme i kontakt med folk som har kritiske tanker om sin samtid.

– Hvordan har motakelsen av prosjektet internt på skolen vært?

– Det har vært få røster som har ytret seg kritisk, men svært mange som har vært positive. Det går både

fakta gatekunst

- Tekster eller tegninger som blir malt eller risset inn på offentlige steder, f.eks. vegger, murer eller underganger, og som oftest anonymt.
- Kontroversielt, siden noen anser det som hæverk, mens andre ser fenomenet som kunst eller uttrykk for viktige følelser eller meninger.
- Budsjettrammen på gatekunstprosjektet ved NHH er i overkant av 500.000 kroner. Bergen kommune har støttet med 100.000 kroner, 80.000 kroner kommer fra Norsk Kulturråd. Resten dekkes hovedsakelig av private sponsormidler.

på den intellektuelle ladningen, men også spenstigheten. Jeg håper debatten åpner for videre refleksjon både hos fagfolkene våre og hos kunstnerne.

Skal fjernes

Ole Hope har bakgrunn både som direktør ved Den Nationale Scene og administrerende direktør i Grieghallen. Gatekunstprosjektet har gitt ham ytterligere kunstninsikt, sier han:

– Jeg har lært noe om en kunstform jeg ikke kunne noe om. Nå er jeg kraftig engasjert i gatekunst. Jeg er militant negativ til tagging, men jeg synes det er utrolig flott å se gatekunstnere

utfolde seg der de får lov til å utfolde seg. Jeg er sikker på at flere vil få øyene opp for denne kunstformen.

– Og hva skjer med kunstverkene etter jubileet?

– Planen er ikke at de skal bli stående, og det er kunstnerne innforstått med. Noe av det ønsker vi imidlertid i utgangspunktet skal bli stående, men det får vi se på etter hvert. Noen av veggene som skal brukes er uansett under byggarbeid, og når byggarbeidene er over vil kunstverkene der få sitt naturlige endelikt.